

สมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา
ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม*

PROFESSIONAL ADMINISTRATIVE COMPETENCIES AFFECTING EDUCATIONAL
MANAGEMENT EFFECTIVENESS IN THE 21ST CENTURY OF SCHOOLS UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN
SAMUT SONGKHRAM PROVINCE.

ศราวุธ อรรถวิวรรณ

Sarawut Atthawiwat

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, ประเทศไทย

Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University, Thailand

E-mail: indy.m8015@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม 2) ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม และ 3) ศึกษาสมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 201 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความสามารถในการปรับเปลี่ยน และพัฒนาโรงเรียนให้ทันต่อสภาพ

* Received 10 May 2026; Revised 21 May 2026; Accepted 25 May 2026

ปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดคือความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ผลการวิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการสื่อสารและการจูงใจ และด้านการมีวิสัยทัศน์ มีประสิทธิภาพการทำนายร้อยละ 92.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: สมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพ, ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา, ศตวรรษที่ 21

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the professional administrative competencies of schools under the Secondary Educational Service Area Office in Samut Songkhram Province 2) examine the 21st century educational management effectiveness of these schools and 3) investigate the professional administrative competencies affecting the 21st-century educational management effectiveness of schools under the Secondary Educational Service Area Office in Samut Songkhram Province. The sample consisted of 201 school administrators and teachers under the Secondary Educational Service Area Office in Samut Songkhram Province, selected through simple random sampling. The research instrument was a questionnaire with a reliability coefficient of 0.86. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis the research findings revealed that 1) the overall professional administrative competencies of schools under the Secondary Educational Service Area Office in Samut Songkhram Province were at a high level. When considering each aspect, self-development had the highest mean, while vision had the lowest mean 2) the overall 21st century educational management effectiveness of the schools was at a high level. In terms of specific aspects, the ability to adapt and develop schools to keep pace with current situations had the highest mean, whereas the ability to develop students to have a positive attitude had the lowest mean 3) the professional administrative competencies in achievement orientation, self-development, personnel potential development, teamwork, analysis and synthesis, communication and motivation, and vision together predicted the 21st century educational management effectiveness by 92.80% with statistical significance at the 0.05 level.

Keywords: Professional Administrative Competencies, Educational Management Effectiveness ,21st Century

บทนำ

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วภายใต้การเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ประกอบกับสภาพการณ์ ทางเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาของพลเมืองโลกรวมถึงพลเมืองในประเทศไทย ที่เกิดการพัฒนา อย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือที่เรียกว่า “การปฏิวัติดิจิทัล” (Digital revolution) และ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง (Internet of things- IoT) การพัฒนาหุ่นยนต์ ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) จะเข้ามามีบทบาทในการทำงานแทนมนุษย์ หรือเรียกได้ว่า โลกกำลังเข้าสู่ยุค Industry 4.0 อย่างสมบูรณ์แบบภายในปี พ.ศ. 2568 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) ทั้งนี้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของ (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579) ที่ว่า คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ด้วยภาวะการเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วของโลกในศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยเป็นอีกหนึ่งประเทศที่ได้รับแรงกดดันจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงหลายด้านภายในประเทศ ความต้องการ กำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่ส่งผลให้ประเทศเข้าสู่ สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคต การติดกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย การสร้างคุณภาพในการจัดการศึกษาในทุกระดับ การพัฒนาบุคลากร รวมถึงเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ การบริหารจัดการศึกษาที่ความเหมาะสม ขาดความคล่องตัวและเป็นเอกภาพ ความเหลื่อมล้ำ ความเสมอภาค และโอกาสทางการศึกษา ปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม ขาดความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทย ทั้งหมดนี้คือผลกระทบที่เกิดขึ้นกับระบบการศึกษาไทย การปฏิรูปการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อยกระดับกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ โดยยึดตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) เพื่อนำพาประเทศไทยก้าวไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอีก 20 ปีข้างหน้า (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้เกิดประสิทธิผลที่ดีได้นั้น องค์ประกอบหลักในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพคือผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมีคุณลักษณะหลายประการ การเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความคิดสร้างสรรค์ประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการทำงาน ปรับตัว และมีความยืดหยุ่น มีภาวะผู้นำ มีคุณธรรมจริยธรรม มีใจใฝ่บริการ (ชัยยนต์ เพาพาน, 2559) การพัฒนาผู้บริหารให้มี ความพร้อมทั้งในด้านความรู้ ทักษะ ทักษะ ทศนคติ ประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการที่จะรับผิดชอบทำงานใน หน้าที่ต่าง ๆ และเพื่อป้องกันความล้มเหลวทางการบริหารอันเนื่องมาจากการความเปลี่ยนแปลงทั้ง ทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว จึงเป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง (ประสิทธิ์ เขียวศรี, 2560) สอดคล้องกับ (จรูญ แก้วเอี่ยม, 2557) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารจึงเป็นส่วนสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จและประสิทธิผลของสถานศึกษา ผู้บริหารที่ดี ต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสม มีพฤติกรรมในการเป็นผู้นำที่ถูกต้อง เหมาะสม เพราะความสำเร็จของงานทุกด้านขององค์กรขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ดังนั้น ผู้บริหารคือผู้ที่มีศิลปะในการบริหารคน บริหารงาน ให้ประสบความสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับ (ธวัชชัย แสนดวง,

2565) ที่กล่าวว่า ผู้นำในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความสามารถนำพาองค์กรของตนให้อยู่ในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะมองเห็นการเปลี่ยนแปลงว่าเป็นโอกาส การทราบวิธีการค้นหาการเปลี่ยนแปลงที่ถูกต้อง และทราบวิธีที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพทั้งจากภายนอกและภายในองค์กร ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้ความสามารถ มีทักษะ ทักษะคิด ที่จะปรับใช้กระบวนการทัศน์ เพื่อการปฏิบัติงานให้เกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการปฏิบัติหน้าที่และนำพาองค์กรสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

จากภาวะปัญหาดังกล่าวสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงมีความจำเป็นในการบริหารงานสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ในสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน แม้ว่าจะมีงานวิจัยจำนวนมากศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหาร แต่ด้วยงานวิจัยที่ผ่านมาเป็นการศึกษาภาพรวมในระดับประเทศ ระดับภาค หรือในเขตพื้นที่การศึกษาขนาดใหญ่ ซึ่งโรงเรียนมักมีความพร้อมสูงและมีจำนวนมาก ผลการวิจัยเหล่านั้นจึงไม่สามารถนำมาเป็นแนวทางกับจังหวัดสมุทรสงครามได้ เนื่องจากจังหวัดสมุทรสงครามเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ขนาดเล็กที่สุดในประเทศไทย มีจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดที่น้อย วัฒนธรรมองค์กรและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และชุมชน มีลักษณะเฉพาะตัวสูงมาก อีกทั้งยังไม่มีการศึกษาใดที่ชี้ให้เห็นว่า ในจังหวัดขนาดเล็กที่มีทรัพยากรจำกัด แต่ระบบเครือข่ายครูและผู้บริหารมีความใกล้ชิดกันสูงนั้น การศึกษาเรื่องสมรรถนะผู้บริหารจะสามารถส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างไร งานวิจัยชิ้นนี้จึงมุ่งเติมเต็มช่องว่างดังกล่าว โดยการพิสูจน์พลังในการทำนายของสมรรถนะผู้บริหาร เพื่อให้ได้องค์ความรู้และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์และบริบทที่แท้จริงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงครามในการก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะผู้บริหารมีอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม
3. เพื่อศึกษาสมรรถนะผู้บริหารมีอาชีพที่ส่งผลประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัย เรื่องสมรรถนะผู้บริหารมีอาชีพที่ส่งผลประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยไว้ ดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงครามจำนวน 9 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 407 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่

ใช้ในการศึกษา โดยใช้ตารางตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V., & Morgan, D. W., 1970) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน โดยมีวิธีการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นที่ 1 คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเทียบบัญญัติไตรยางค์ตามอัตราส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 407 : 201

ขั้นที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำแนกตามโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงครามจนได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนทั้งหมด 201 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) 2) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหาร ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) 3) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดไว้ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาความตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม คำศัพท์เฉพาะ (Index of item objective congruence) แล้วเลือกคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ มาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 64 ข้อคำถาม ไปทดลองใช้ (Tryout) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ และนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอนบาค (α coefficient) ได้ค่า

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.86 ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำไปรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้ 1) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เสนอต่อผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ผู้วิจัยชี้แจงการกรอกแบบสอบถามและแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยส่งและรับคืนด้วยตนเองจากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำมาประมวลผล 3) ประมวลผลจากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อคำถาม 4) สรุปและอภิปรายผลการศึกษา โดยนำเสนอในรูปแบบตารางบรรยายประกอบ

การวิเคราะห์ของข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับสมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหาร และประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (arithmetic mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
3. วิเคราะห์ข้อมูลหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามโดยประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยเสนอข้อมูลได้ ดังนี้ 1) สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (percentage) โดยวิเคราะห์ข้อมูลและอธิบายลักษณะทั่วไปของประชากรที่ศึกษา ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (arithmetic mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) ใช้เพื่อแสดงการกระจายของข้อมูล 2) สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) ที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (face validity) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (cronbach) การวิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพ ทุกตัวแปรย่อมมีปัญหาความสัมพันธ์กันเองในระดับวิกฤต เพื่อป้องกันปัญหาความสัมพันธ์ภายในของตัวแปรพหุคูณ (Multicollinearity) โดยพิจารณาจากค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) จะต้องมามีค่ามากกว่า 0.10 และค่า ปัจจัยการขยายตัวความแปรปรวน (VIF) มีค่าน้อยกว่า 10 การวิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การ ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	44	21.89
หญิง	157	78.11
รวม	201	100.00
2. อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	78	38.50
30 - 39 ปี	75	35.60
40 - 49 ปี	31	17.10
50 ปี ขึ้นไป	17	8.80
รวม	201	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	109	54.23
ปริญญาโท	89	44.28
ปริญญาเอก	3	1.49
รวม	201	100.00
4. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน		
ไม่ถึง 1 ปี	16	7.96
1 ปี - 5 ปี	68	33.83
5 ปี - 10 ปี	89	44.28
10 ปี - 20 ปี	18	8.95
20 ปีขึ้นไป	10	4.98
รวม	201	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารและครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงครามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะ ดังนี้

เพศ โดยส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 78.11 เป็นเพศชาย จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 21.89

อายุ โดยมากที่สุดจะมีอายุ น้อยกว่า 30 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 38.50 รองลงมาจะมีอายุ 30 - 39 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 35.60 อายุ 40 - 49 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10 และอันดับสุดท้ายอายุ 50 ปี ขึ้นไป 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80

ระดับการศึกษา โดยส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 54.23 รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 44.28 และจบการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.49

และระยะเวลาการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่จะปฏิบัติงาน 5 ปี - 10 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 44.28 รองลงมาปฏิบัติงาน 1 ปี - 5 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 33.83 ปฏิบัติงาน 10 ปี - 20 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.95 ปฏิบัติงานไม่ถึง 1 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 7.96 และอันดับสุดท้ายปฏิบัติงาน 20 ปี ขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.98

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายข้อมูลและลำดับที่ของสมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวม

สมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (x_1)	4.02	0.40	มาก	2
2. การพัฒนาตนเอง (x_2)	4.05	0.39	มาก	1
	4.00	0.46	มาก	6
3. การทำงานเป็นทีม (x_3)	4.01	0.41	มาก	4
	3.97	0.47	มาก	7
4. การบริการที่ดี (x_4)	4.01	0.47	มาก	5
5. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ (x_5)	4.02	0.51	มาก	3
	3.93	0.52	มาก	8
6. การพัฒนาศักยภาพบุคลากร (x_6)			มาก	
7. การสื่อสารและการจูงใจ (x_7)			มาก	
8. การมีวิสัยทัศน์ (x_8)			มาก	
เฉลี่ยรวม	4.00	0.33	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า สมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.39) รองลงมาคือด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.40) ด้านการสื่อสารและการจูงใจ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.51) ด้านการบริการที่ดี ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.41) ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.47) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.46) ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.47) และค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.52) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายข้อมูลและลำดับที่ของประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม

ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
1. ความสามารถในการปรับเปลี่ยน และพัฒนา โรงเรียนให้ทันต่อสภาพปัจจุบัน (y_1)	4.07	0.54	มาก	1
2. การพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้น (y_2)	4.04	0.44	มาก	2
3. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติ ทางบวก (y_3)	3.93	0.49	มาก	4
4. ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน (y_4)	3.95	0.50	มาก	3
เฉลี่ยรวม	4.00	0.35	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ($\bar{X}$) ดังนี้ ความสามารถในการปรับเปลี่ยน และพัฒนาโรงเรียนให้ทันต่อสภาพปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.54) รองลงมา คือ การพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.44) ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.50) และลำดับสุดท้ายคือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่า Tolerance และค่า VIF ของการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร สมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม

ตัวแปร	Tolerance	VIF
1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (x_1)	0.303	3.297
2. การพัฒนาตนเอง (x_2)	0.299	3.345
3. การทำงานเป็นทีม (x_3)	0.437	2.287
4. การบริการที่ดี (x_4)	0.516	1.939
5. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ (x_5)	0.431	2.318

ตัวแปร	Tolerance	VIF
6. การพัฒนาศักยภาพบุคลากร (x_6)	0.473	2.116
7. การสื่อสารและการจูงใจ (x_7)	0.489	2.045
8. การมีวิสัยทัศน์ (x_8)	0.371	2.692

จากตาราง 4 พบว่าค่า Tolerance ค่า Tolerance มีค่า 0.299-0.516 แสดงว่า ตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กันน้อย และเมื่อพิจารณาค่า (VIF) มีค่า 1.939 – 3.345 น้อยกว่า 10 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กันน้อย แสดงว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์กันเองในระดับวิกฤต จึงสามารถทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณต่อไป

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรสมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพ

ตัวแปร	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5	x_6	x_7	x_8
x_1	1.00							
x_2	0.646**	1.00						
x_3	0.601**	0.663**	1.00					
x_4	0.421**	0.547**	0.492**	1.00				
x_5	0.465**	0.491**	0.344**	0.381**	1.00			
x_6	0.665**	0.491**	0.344**	0.586**	0.517**	1.00		
x_7	0.400**	0.429**	0.279**	0.586**	0.482**	0.574**	1.00	
x_8	0.505**	0.580**	0.302**	0.426**	0.616**	0.281**	0.379**	1.00**
	0.713**	0.641**	0.421**	0.314**				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 5 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรทั้ง 8 ตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณอยู่ที่ 0.279 - 0.713 ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันน้อยกว่า 0.80 แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 8 ตัว มีความสัมพันธ์กันไม่สูงจนเกินไป จึงสามารถทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณขั้นตอนต่อไปได้

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของสมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า สมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (x_1) การพัฒนานตนเอง (x_2) การทำงานเป็นทีม (x_3) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ (x_5) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร (x_6) การสื่อสารและการจูงใจ (x_7) การมีวิสัยทัศน์ (x_8)

โดยด้านที่ดีที่สุดที่ถูกคัดเลือกเข้าสมการเป็นด้านแรก คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X_1) การพัฒนาตนเอง (X_2) การพัฒนาศักยภาพบุคลากร (X_6) การทำงานเป็นทีม (X_3) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ (X_5) การสื่อสารและการจูงใจ (X_7) การมีวิสัยทัศน์ (X_8) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ผลการศึกษาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของสมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวม

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับความสำคัญ	B	S.E.	β	t	Sig
การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (x_1)	0.241	0.030	0.275	7.974	0.000
การพัฒนาตนเอง (x_2)	0.103	0.030	0.116	3.413	0.001
การพัฒนาศักยภาพบุคลากร (x_6)	0.162	0.019	0.217	8.671	0.000
การทำงานเป็นทีม (x_3)	0.266	0.021	0.351	12.495	0.000
การวิเคราะห์และสังเคราะห์ (x_5)	0.096	0.022	0.129	4.456	0.000
การสื่อสารและการจูงใจ (x_7)	0.060	0.019	0.087	3.193	0.000
การมีวิสัยทัศน์ (x_8)	0.060	0.021	0.091	0.922	0.000
ค่าคงที่ (Constant)	0.037	0.080		0.459	0.002
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)					0.004
ประสิทธิภาพการทำนาย (R^2)					0.647
ประสิทธิภาพการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted Square)					0.965
ความคลาดเคลื่อนในการทำนาย (Standard Error)					0.930
					0.928
					0.09438

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 6 พบว่า ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า มีตัวแปรสมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพที่ทำนายประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X_1) ด้านการพัฒนาตนเอง (X_2) ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร (X_6) ด้านการทำงานเป็นทีม (X_3) ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ (X_5) ด้านการสื่อสารและการจูงใจ (X_7) และด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_8) สามารถพยากรณ์ได้ดีตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายรวมกันได้ร้อยละ 92.80 4. จากผลการวิจัยการร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้สูงถึงร้อยละ 92.80 ($R^2 = 0.928$) ของ สมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพทั้ง 7 ด้าน สะท้อนให้เห็นว่ากรอบสมรรถนะทั้ง 7 ด้าน เป็นตัวแปรที่มีความครอบคลุมและทรงประสิทธิภาพในการกำหนดทิศทางการสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม เนื่องจากเป็นกรอบตัวแปรองค์รวมที่มีความครอบคลุมและสอดคล้องประสานกันดังระบบฟันเฟืองในการนำพาองค์กรยุคศตวรรษที่ 21 แม้ค่าสถิติจะบ่งชี้ถึงภาวะ Multicollinearity แฝง แต่สามารถอธิบายได้ว่าเป็นปรากฏการณ์ซ้อนทับเชิงพฤติกรรมศาสตร์ที่มีความ

เชื่อมโยงในเนื้อหาเชิงทฤษฎี (Theoretical Overlap) ผสมกับบริบทเชิงพื้นที่ของจังหวัดสมุทรสงครามที่มีขนาดเล็กและมีวัฒนธรรมองค์กรใกล้ชิด ส่งผลให้ปฏิสัมพันธ์และพฤติกรรมการบริหารทุกมิติต้องถักทอหนุนเสริมซึ่งกันและกันอย่างเด่นชัดเพื่อขับเคลื่อนผลลัพธ์ พัฒนาทุนมนุษย์ และยกระดับคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญ

จากค่าต่างๆ สามารถนำไปสร้างสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้
สมการการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 0.037 + 0.241 (X_1) + 0.103 (X_2) + 0.162 (X_6) + 0.266 (X_3) + 0.096 (X_5) + 0.060 (X_7) + 0.060 (X_8)$$

สมการการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{\text{tot}} = 0.275 (Z_1) + 0.116 (Z_2) + 0.217 (Z_6) + 0.351 (Z_3) + 0.129 (Z_5) + 0.087 (Z_7) + 0.091 (Z_8)$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพของสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม จากการวิจัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการสื่อสารและการจูงใจ ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ และ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ สมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพพิจารณาได้จากพฤติกรรมที่เป็นรูปธรรมจากการบูรณาการความรู้และทักษะเชิงลึก โดยใช้ศาสตร์และศิลป์บริหารจัดการ ภาระงานเต็มศักยภาพ เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ดำเนินงานได้อย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพ และบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายตลอดจนวิสัยทัศน์องค์กรที่กำหนดไว้ได้อย่างสมบูรณ์และยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธวัชชัย แสนดวง, 2565) ที่ศึกษาเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการบริการที่ดี ด้านการสื่อสารและจูงใจ ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ อยู่ในระดับ มาก และขวัญชนก แซ่โค้ว (2565) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเมืองฉะเชิงเทรา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการบริการที่ดี และด้านการสื่อสารและการจูงใจ อยู่ในระดับ มาก

2. ผลการศึกษาประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม จากการวิจัย พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยน และพัฒนาโรงเรียนให้ทันต่อสภาพปัจจุบัน รองลงมาคือ ด้านการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน และลำดับสุดท้ายคือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะ ศักยภาพผู้บริหารในการพัฒนาสถานศึกษายุคใหม่สะท้อนผ่านภาวะผู้นำที่คล่องตัวและการบริหารการเปลี่ยนแปลงโดยใช้การคิดเชิงระบบและวิสัยทัศน์ที่ยืดหยุ่นขับเคลื่อนโรงเรียนท่ามกลางความผันผวนอย่างมั่นคง มุ่งยกระดับผลสัมฤทธิ์ควบคู่การจัดการศึกษาแบบองค์รวมที่เน้นการเสริมสร้างกรอบความคิดแบบเติบโตและทักษะทางอารมณ์สังคม เพื่อเตรียมผู้เรียนให้มีภูมิคุ้มกันและสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างยั่งยืน และพร้อมสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับ (ราม เรือนทองดี, 2564) ที่ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้ทันต่อสภาพปัจจุบัน ด้านการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านการแก้ปัญหาการดำเนินงานในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม จากการหาค่าพบว่า ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการสื่อสารและการจูงใจ และด้านการมีวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม สามารถร่วมกันพยากรณ์ ได้ร้อยละ 92.80 ($R^2 = 0.928$) ที่เป็นเช่นนั้นนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลในบริบทจังหวัดสมุทรสงครามเน้นผู้นำที่เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีระบบ PA เป็นกลไกขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพผ่านเทคนิคการบริหารสมัยใหม่ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับครูเป็นฟันเฟืองหลักผ่านกระบวนการ PLC และการกระจายอำนาจเพื่อพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และสารสนเทศในการสร้างนวัตกรรมจัดการความเสี่ยง พร้อมสื่อสารวิสัยทัศน์สองทางเพื่อสร้างพลังใจและหลอมรวมบุคลากรให้มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน อันนำไปสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืนในการพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมตอบโจทย์โลกแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ (สุกัญญา รัตนพล และคณะ, 2566) ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีสมรรถนะทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการสื่อสารและการจูงใจ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยน และพัฒนา

สถานศึกษา และด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายใน โดยเป็นความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r_{xy} = 0.761$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากงานวิจัยที่กล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่า ผลการวิจัยที่เกิดขึ้นไม่เพียงแต่ยืนยันถึงความสำคัญของสมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งต่อการบริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม แต่ยังสามารถคล้อยกับงานวิจัยอื่นๆ ในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศไทย ซึ่งช่วยเพิ่มน้ำหนักทางวิชาการให้กับข้อค้นพบ และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและประเมินสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคตได้อย่างเหมาะสม

องค์ความรู้ใหม่

วิจัยเรื่องสมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม สามารถสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับ ดังนี้ สามารถสรุปได้ดังนี้

เรื่องสมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ทั้งสองส่วนมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกอย่างชัดเจน กล่าวคือ หากผู้บริหารมีสมรรถนะสูง ประสิทธิภาพของสถานศึกษาก็จะสูงตามไปด้วย ในทางกลับกัน หากผู้บริหารมีสมรรถนะต่ำ ประสิทธิภาพขององค์กรก็จะลดลงตามไปด้วยเช่นกัน ดังนั้น ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษาจึงขึ้นอยู่กับสมรรถนะหลักของผู้บริหารทั้ง 7 ด้าน เป็นสำคัญ อันประกอบด้วย การมุ่งผลสัมฤทธิ์การพัฒนาตนเอง การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การทำงานเป็นทีม การวิเคราะห์และสังเคราะห์ การสื่อสารและการจูงใจ และการมีวิสัยทัศน์ ด้วยการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้และการสร้างนวัตกรรมมากกว่าการบริการเชิงธุรการแบบดั้งเดิม ทำให้ด้านการบริการที่ดี ไม่มีผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในสมุทรสงครามอย่างมีนัยสำคัญในปัจจุบัน ข้อค้นพบนี้จึงเน้นย้ำความจำเป็นเร่งด่วนที่ผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้อำนวยการงานประจำไปสู่การเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงอย่างเต็มตัว เพื่อขับเคลื่อนนโยบายเชิงรุกและบริหารจัดการที่ทันสมัย ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลที่มุ่งเน้นคุณภาพเชิงประจักษ์อย่างยั่งยืน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 สมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม

สรุปและข้อเสนอแนะ

1) สมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และจากผลการวิจัยพบว่า มีจำนวน 2 ด้าน ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ และด้านการมีวิสัยทัศน์ ซึ่งประเด็นดังกล่าวถือเป็นจุดที่ต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากสมรรถนะทั้งสองด้านจัดเป็นทักษะเชิงกลยุทธ์ขั้นสูง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการกำหนดทิศทางและขับเคลื่อนองค์กรในระยะยาว ทั้งนี้ สาเหตุหลักที่อาจทำให้ด้านการมีวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย อาจสืบเนื่องจากข้อจำกัดด้านบริบทการทำงานจริง ที่ส่งผลให้ผู้บริหารต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและการบริหารจัดการงานประจำ จนกระทบต่อเวลาและโอกาสในการคิดวิเคราะห์เชิงระบบและการมองการณ์ไกลลดน้อยลง รวมถึงการคาดการณ์อนาคตของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการดำเนินการแก้ปัญหาสมรรถนะผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 2 ด้าน ดังกล่าว

2) ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และจากผลการวิจัยพบว่า มีจำนวน 2 ด้าน ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ แม้การพัฒนานักเรียนจะอยู่ในระดับสูง แต่ภาระงานเอกสารและงบประมาณที่จำกัดกลับเป็นอุปสรรคต่อการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา ขณะที่การสร้างทัศนคติเชิงบวกทำได้ยากเพราะต้องเร่งรัดการสอนตามตัวชี้วัดทางวิชาการและการประเมินผลเป็นหลัก สถานศึกษาจึงต้องทบทวนการจัดสรรเวลาเพื่อสร้างสมดุลระหว่าง "ความเก่ง" และ "ความสุข" ของผู้เรียนให้เกิดขึ้นจริง ท่ามกลางข้อจำกัดในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีความซับซ้อนในปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการดำเนินการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 2 ด้าน ดังกล่าว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่หลากหลาย ซึ่งจะประโยชน์ต่อการบริหารงานภายในสถานศึกษาต่อไป

2) ควรศึกษารูปแบบสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ได้มาซึ่งรูปแบบที่เป็นรูปธรรมและตอบสนองต่อบริบทของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

บรรณานุกรม

- ขวัญชนก แซ่ไคว้. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเมืองฉะเชิงเทรา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรูญ แก้วเอี่ยม. (2557). *เทคนิคการบริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. ปัญญาพิภ.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). *ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในศตวรรษที่ 21*. คลินิกการพิมพ์.
- ธวัชชัย แสนดวง. (2565). มรรคนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ประสิทธิ์ เขียวศรี. (2560). *แนวทางการบริหารการฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนานักบริหารระดับสูงกระทรวงศึกษาธิการ (นบส.ศธ.) ที่มีประสิทธิผล*. สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ราม เรือนทองดี. (2564). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา]. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. พริกหวานกราฟฟิก.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *สมรรถนะการศึกษายุคใหม่ พ.ศ. 2560/2561*. พริกหวานกราฟฟิก.
- สุกัญญา รัตนพล และคณะ. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610. doi:<https://doi.org/10.1177/001316447003000308>